

Prövningsansvar inom Nordöns naturvårdsområde

- **Föreskrifter**
 - **Länsstyrelsen** har prövningsansvaret. Kommunen skulle fram till augusti 2022 pröva åtgärder enligt föreskrifterna för naturvårdsområdet. Det är enligt föreskrifterna ”förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd...”. Men denna prövning delegerades till kommunen i beslutet om bildandet av naturvårdsområdet, enligt 43 § naturvårdslagen. Genom Länsstyrelsens beslut 22 augusti 2022, diariennr 9483-2022, återtogs delegation att besluta om dispenser och tillstånd enligt föreskrifterna för naturvårdsområdet Nordön.
- **Strandskydd**
 - **Länsstyrelsen** har prövningsansvaret. När naturvårdsområdet bildades delegerades även strandskyddsprövningen till kommunen enligt 43 § naturvårdslagen och 16 § naturvårdslagen. När strandskyddet ändrades 2009 upphävdes delegeringar med koppling till 16 § naturvårdslagen. Remiss till kommunen bör dock ske i alla dessa prövningar.
- **Länsstyrelsen har tillsynsansvaret utifrån båda skydden.**

LÄNSSTYRELSEN

Göteborgs och Bohus län

Planeringsavdelningen

Naturvårdsenheten

Byrådirektör Gunnar Storm

BESLUT

1986-06-16

11.126-428-86

Kommunstyrelsen i Kungälv kommun

Beslut att förklara del av Nordön med omgivande vatten och smärre öar samt strandremsa inom hemmanen Tjuvkil och Kroken, Kungälv kommun, som naturvårdsområde

Kungälv kommun har upprättat en områdesplan för Nordön med omgivningar, vilken godkänts samt antagits av kommunfullmäktige den 25 februari 1985. Syftet med områdesplanen har varit att redovisa och lösa frågor om mark- och vattenutnyttjande i detta kustområde.

För att nå detta syfte har, parallellt med områdesplanen, utarbetats en detaljplan för småbåtshamnen på norra Nordön, Nordön II. Ett av dessa har varit att försöka råda bot på den skada bojförtöjda båtar åsamkar havsbottnarna i området. Sedan flera år tillbaka har naturvårdsansvariga strävat efter att minska antalet bojförtöjda båtar inom känsliga vattenområden genom att samla så många som möjligt i ordnade hamnar. Det vanligaste bojdjupet rör sig om ca 2-7 meter, ett djupintervall där man finner den rikaste biologiska produktionen. Kätting och fäste åstadkommer ständig mekanisk påverkan på botten och effekten av detta blir vegetationslösa fläckar av relativt stora arealer, vilket, i ett vidare perspektiv, kan ge negativa följder för bl a fiskreproduktionen. Därtill kommer den blockeringsseffekt för exempelvis såväl friluftsentressen som nyttotrafiken till sjöss som bojförtöjningar kan skapa.

I områdesplanen föreslås att de delar som ej omfattas av detaljplaner eller avstyckade tomter bör bli naturvårdsområde och Kungälv kommunfullmäktige har i anledning av detta hos länsstyrelsen i beslut den 25 februari 1982 hemställt om bildande av naturvårdsområde i enlighet med de gränser och föreskrifter områdesplanen rekommenderar.

I detta förslag är fågelskyddsområdena Yttre och Inre Rockan, Bussholmen, Åslingsholmen samt Röskholmen ej medtagna. Länsstyrelsen finner dock goda skäl till att även dessa ingår i naturvårdsområdet, vilket under hand accepterats av kommunen.

Länsstyrelsen har i föreläggande den 18 februari 1986 delgivit samtliga sakägare det upprättade förslaget till föreskrifter och avgränsning av det planerade naturvårdsområdet. Sju sakägare har inkommit till länsstyrelsen med erinringar innebärande en gränsändring vid Kristiansborg, Tjuvkil, Västergård 3:2, samt en begäran från innehavarna av Kråkerön 3:2, 3:16, 3:17, 3:18, 3:19 och 3:20 att få behålla bojförtöjning i samfällt ägt vattenområde. Yrkad

gränsändring vid Kristiansborg, Tjuvkil Västergård 3:2, får betraktas som skälig vilket också tillstyrkts av kommunen. Anförda synpunkter i övrigt har inte givit anledning till ändring av länsstyrelsens inställning till bojförbudet.

Utöver ovan nämnda sakägare har förslaget om naturvårdsområde varit på remiss till statens naturvårdsverk samt fiskenämnden. Båda instanserna tillstyrker naturvårdsområdesförordnandet. Naturvårdsverket påpekar några smärre ändringar av formell art i föreskrifterna, vilket dock inte ändrar dessas innebörd. Fiskenämnden önskar en utökning av gränsen i söder att ansluta till Tofta naturreservat. Då andra utredningar pågår i dessa vattenområden finner länsstyrelsen skäl att ta ställning till en eventuell utökning vid ett senare tillfälle.

Med stöd av 19 § naturvårdslagen förklarar länsstyrelsen del av Nordön med omgivande vatten och smärre öar samt strandremsa inom hemmanen Tjuvkil och Kroken som naturvårdsområde.

Syftet med naturvårdsområdet är att värna om de grunda vattenområdenas stora värden som reproduktions- och näringsplatser för fiskarter, deras värde för fågellivet och deras betydelse som del i ett större ekosystem samt att värna om friluftslivsintressena i området. Naturvårdsområdets avgränsning framgår av karta i skala 1:10 000, bilaga A. Föreskrifter för naturvårdsområdet framgår av bilaga B.

Då det är angeläget att få omedelbar kontroll över åtgärder som kan strida mot bevarandesyftet förordnar länsstyrelsen därför med stöd av 11 § naturvårdslagen att tills beslutet om naturvårdsområde vunnit laga kraft, dock längst till den 1 september 1987, samma föreskrifter (bilaga B) skall gälla inom samma område (bilaga A). Föreskrifterna enligt 11 § naturvårdslagen gäller enligt 41 § samma lag utan hinder av förd klagan.

Länsstyrelsen beslutar enligt 43 § naturvårdslagen att till Kungälv kommun delegera befogenheten att besluta i ärenden som gäller tillstånd enligt 16 och 19 §§ naturvårdslagen att vidtaga viss åtgärd inom detta naturvårdsområde.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, jordbruksdepartementet, bilaga C.

I handläggningen av detta ärende har också deltagit naturvårdsdirektören Bengt-Erik Olsson, förste länsassessor Carl-Otto Lindberg, länsarkitekten Ingegerd Ågren, överlantmätaren Hans Busck, avdelningsdirektören Carl-Axel Jansson, länsantikvarien Hans Andersson samt byrådirektören Gunnar Storm, den sistnämnde föredragande.

Ulf Turesson

Gunnar Storm

Bilagor

- A Karta
- B Föreskrifter
- C Besvärshänvisning

Föreskrifter enligt 19 § naturvårdslagen för naturvårdsområdet Nordön

A Föreskrifter innebärande inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar gäller följande:

Det är förbjudet att utan länsstyrelsen tillstånd

- 1 uppföra helt ny byggnad
- 2 muddra
- 3 anlägga ny brygga eller båthamn
- 4 förtöja på annan plats än vid brygga eller landstrand
- 5 utföra schaktning, tippning, fyllning eller sprängning
- 6 anordna upplag

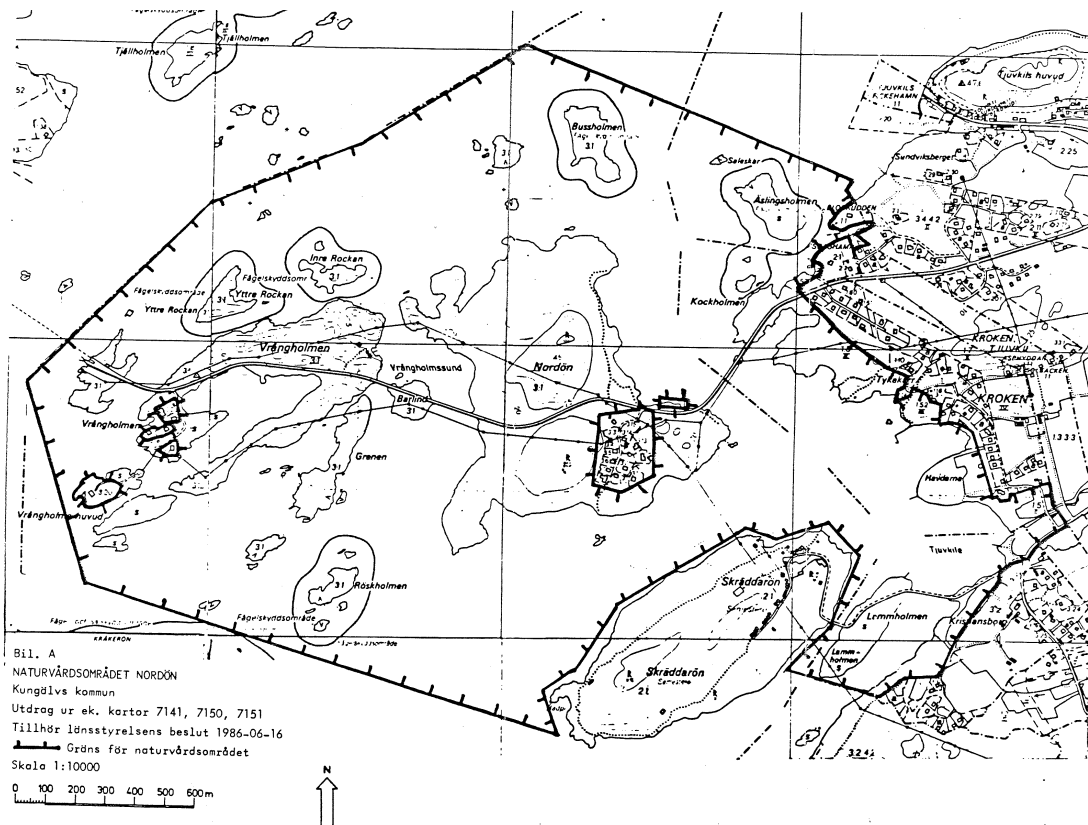
B Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom naturvårdsområdet.

Det är förbjudet att

- 1 förtöja på annan plats än vid brygga eller landstrand
- 2 ställa upp husvagn

C Föreskrifter enligt 22 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen.

Naturvårdsområdet skall förvaltas av Kungälv kommun. Förvaltningen skall omfatta utmärkning av naturvårdsområdet med skyltar samt regelbunden tillsyn. Skyltarna skall ha av länsstyrelsen godkänd text. Skötselplan erfordras ej.

MILJÖ- OCH ENERGI-
DEPARTEMENTET

REGERINGSBESLUT

5

Datum

Ärendebeteckning

1987-03-05

ME/Jo 1649/86

1211 2429 86

87. 03. 13

Överklagande i fråga om naturvårdsområde för Nordön m.m. i
Kungälv kommun

Genom beslut den 16 juni 1986 förklarade länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län del av Nordön med omgivande vatten och smärre öar m.m. i Kungälv kommun som naturvårdsområde. Naturvårdsområdet utmärktes på en till beslutet fogad karta. Syftet med förordnandet är bl.a. att värna om de grunda vattenområdenas stora värden som reproduktions- och näringsplatser för fiskarter. Länsstyrelsen meddelade också föreskrifter för naturvårdsområdet, innebärande bl.a. inskränkningar i markägares och andra sakägares rätt att förfoga över fastighet. Enligt dessa föreskrifter är det bl.a. förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd förtöja båt på annan plats än vid brygga eller badstrand.

Agronomen Sven Ågren har som ombud för ägarna av fastigheterna Kråkerön 3:2, Marcus Claesson; 3:16, Ingmar Claesson; 3:17, Per Gustafsson och Claes Gustafsson; 3:18, Inga-Maj Svengård, 3:19, Lars Claesson och 3:20, Bertil Bennshagen överklagat länsstyrelsens beslut. Klagandena yrkar i första hand att beslutet upphävs beträffande deras fastigheter samt till fastigheterna hörande gemensamt mark- och vattenområde. I andra hand yrkar de att i vart fall varje fastighet skall även i fortsättningen få ha en boj per fastighet inom det samfällt ägda vattenområdet. Klagandena anför bl.a. att föreskriften i länsstyrelsens beslut om bojförbud innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras.

Av handlingarna i ärendet framgår att klagandena fick del av länsstyrelsens beslut enligt följande; dels Marcus Claesson och Inga-Maj Svengård den 25 juni; Bertil Bennshagen, den 26 juni; Ingmar Claesson, Per Gustafsson och Claes Gustafsson den 2 juli; dels Lars Claesson genom Sven Ågren den 11 juli, allt 1986. Överklagandena kom in till jordbruksdepartementet den 25 juli 1986.

Länsstyrelsen har yttrat sig den 8 oktober 1986 och bl.a. anfört följande. Forskning och undersökning har sedan flera år pågått och pågår i avsikt att utröna de grunda vattenområdenas betydelse såväl allmänt ekologiskt som fiskebiologiskt. Bojförstöjning har visat sig ge stora och omfattande skador på de bottenarealer där betingelserna i normala fall finns för en god produktion av organismer. Den överklagade föreskriften innefattar i sig inte något definitiva förbud för markägare eller annan sakägare att förstöja båt vid boj inom naturvårdsområdet utan en skyldighet att söka länsstyrelsens tillstånd till bojförstöjning. Först då ett sådant tillstånd vägras anses hinder föreligga. Tillstånd får inte vägras om pågående markanvändning skulle försvåras avsevärt. Klagandenas andrahandsyrkande kommer länsstyrelsen självant att pröva som första instans.

Klagandena har härefter kommit in med ytterligare en skrivelse med yrkande att länsstyrelsen prövar klagandenas andrahandsyrkande innan regeringen prövar klagandenas överklagande.

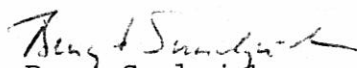
Hinder föreligger inte mot att ta upp ärendet till slutligt avgörande.

Utgångspunkten för beräkning av tiden för överklagande skall vara den dag då klagandena personligen eller genom behörigt ombud fick del av länsstyrelsens beslut. Samtliga klaganden utom Lars Claesson delgavs personligen länsstyrelsens beslut under tiden den 25 juni - 2 juli 1986. Då deras skrivelse med överklagande kommit in först efter det att tiden för överklagande gått ut tar regeringen inte upp deras överklagande till prövning.

Regeringen avslår Lars Claessons överklagande.

På regeringens vägnar

Birgitta Dahl

Bengt Sundqvist

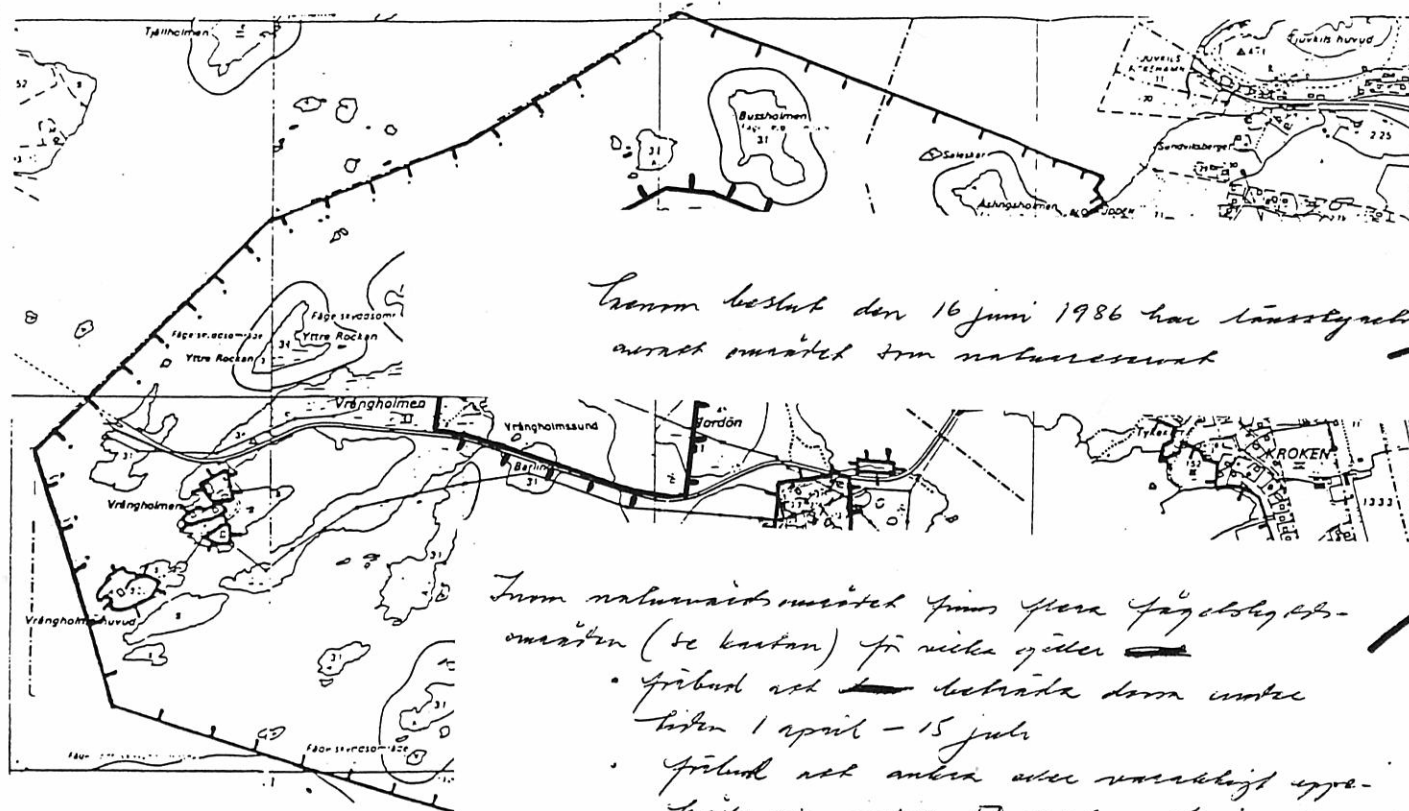
Kopia till

statens naturvårdsverk (4)
länsstyrelsen i Göteborgs- och Bohus län
Kungälv kommun

NATURVÅRDSOMRÅDE

VÄLKOMMEN TILL NORDÖNS NATURVÅRDSOMRÅDE

Enligt beslut den 16 juni 1986 har Länsstyrelsen
ansett området som naturreservat

Inom naturvårdsområdet finns flera fågelskydds-
områden (se kartan) för vilka gäller

- förbud att beträda denna område
tiden 1 april - 15 juli
- förbud att andra eller varaktigt uppe-
hålla sig inom 50 meter från närmaste
fredade holme, eller stöta
genom naturvårdsområdet i till exempel

NORDÖN med omgivande vatten och smärre öar
utgör ett stycke karakteristisk sydbohus-
länsk kustnatur. Det främsta syftet med na-
turvårdsområdet är att värna om de grunda
vattenområdenas stora värden som reproduktions-
och näringsplatser för olika fisk-
arter, deras värden för fågellivet och de-
ras betydelse som en del i ett större eko-
system samt för friluftslivet.

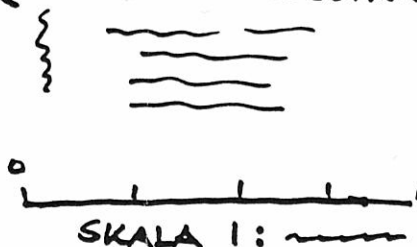
~~Genom länsstyrelsens i Göteborgs och Bohus-
läns beslut 1986-06-16 har området avsatts
som naturvårdsområde.~~

NATURVÅRDSFÖRVALTARE: Kungälv kommun, tel
0303/99000.

FÖR DEN BESÖKANDE ALLMÄNHETEN GÄLLER:
Det är förbjudet att

- ✗ förtöja på annan plats än vid brygga
eller landstrand
- ✗ ställa upp husvagn

TECKENFÖRKLARING ATT NATURVÅRDSOMRÅDESGÄNS

NATURVÅRDSVERKET

KUNGÄLV kommun

LÄNSSTYRELSEN